

NORMTAL FOR OMKOSTNINGER 2019

NOTAT NR. 1840

Normtallene viser det gennemsnitlige niveau samt den bedste tredjedel for forskellige omkostninger og produktivitetsmål. Ved budgetlægning kan bedriftens egne tal sammenlignes med disse normtal.

INSTITUTION: SEGES SVINEPRODUKTION

FORFATTER: NIKOLAJ KLEIS NIELSEN

UDGIVET: 19. DECEMBER 2018

Dyregruppe: Sohold, smågrise og slagtesvin

Fagområde: Produktionsøkonomi

Sammendrag

Normtal for omkostninger for 2019 kan bruges som udgangspunkt for bedriftens budgetmål. Endvidere kan normtallene benyttes som sammenligningsgrundlag med bedrifternes egne tal og der kan identificeres områder, hvor der er væsentlige afvigelser og muligheder for forbedringer, da normtallene er opgjort både for gennemsnittet og bedste tredjedel.

Baggrund

Formålet med notatet er at vise produktionstekniske data fremskrevet til 2019-niveau, samt aktuelle normtal for en række omkostningsparametre, som kan gøre det lettere at udarbejde og kvalitetssikre bedrifternes budget for svineproduktionen.

Dataene er opgjort pr. enhed (årsso eller slagtesvin), således at det er muligt at sammenligne egne tal med normtallene. Opgørelsen bygger både på produktivitetstal fra Landsgennemsnittet og omkostninger fra Business Check Svin 2018. Omkostningerne opdeles i styk-, kontante kapacitets- og kapitalomkostninger.

Materiale og metode

Datagrundlag

Normtallene for produktivitet bygger på data fra AgroSoft (WinSvin og SvineIT) og Cloudfarms i Danmark i 2017 [1]. Foderomkostningen er beregnet ud fra landsgennemsnittets foderforbrug og prognosepriser fra FarmtalOnline. Resten af stykomkostningerne og normtallene for kontante kapacitets- og kapitalomkostninger bygger på data fra Business Check Svin [2]. Her indgår bedrifter, der har lavet driftsgren-analysen i den interne årsrapport for 2017, og som har indberettet deres regnskab til økonomidatabasen. I driftsgren-analysen er det muligt at adskille indtjeningen ved so- eller slagtesvineproduktion fra øvrige aktiviteter helt ned til bundlinjen. Andelen af udgifter til smågriseproduktionen er beregnet på baggrund af forskellen mellem sohold med produktion af henholdsvis 7 kg's og 30 kg's grise.

Tabellernes opbygning

Normtallene for produktivitet er opdelt på sohold, smågriseproducenter og slagtesvineproducenter. Tabellerne med normtal for omkostningerne er opdelt på tre driftsgrene: sohold med produktion af 7 kg's grise, sohold med produktion af 30 kg's grise og slagtesvineproduktion. Derudover er tabellerne opgjort på tre forskellige niveauer, således at styk-, kontante kapacitets- og kapitalomkostninger er separeret i tabeller for sig selv. Hver tabel viser gennemsnittet for hele den udvalgte gruppe og gennemsnittet af den bedste tredjedel. Den bedste tredjedel er defineret som den tredjedel, der har den højeste overskudsgrad. Det er dermed den samme tredjedel der observeres i alle tre omkostningskategorier.

I tabellen med produktivitet er den bedste tredjedel defineret som den tredjedel med den højeste produktionsværdi pr. stiplads pr. år. fra Landsgennemsnit for produktivitet i svineproduktionen 2017 [1].

Resultater og diskussion

Nedenstående tabeller viser normtallene for de respektive driftsgrene. Produktiviteten for sohold, smågrise og slagtesvin vises i tabel 1. Omkostningerne for sohold vises i tabel 2 og 3 og for slagtesvin i tabel 4. Resultaterne for sohold i tabel 2 og 3 er opgjort som normtal pr. årssø, og resultaterne for slagtesvin i tabel 4 er opgjort som normtal pr. produceret slagtesvin.

Produktivitet for sohold, smågrise og slagtesvin

Produktivitetstallene for sohold er baseret på tal fra 2017 og fremskrevet til 2019. Antallet af fravænnede grise forventes at blive 34,7 i 2019 for gennemsnittet. Der forventes et gennemsnitligt foderforbrug på 1.482 FE pr. årssø i 2019, hvilket er en let stigning i forhold til tidligere års foderforbrug pr. årssø. Foderforbruget pr. årssø forventes stigende, uanset at en fremskrivning af

tidligere års udvikling ville have medført uændret niveau, men det vurderes urealistisk, at fodereffektiviteten vedbliver at blive forbedret/uændret samtidig med forbedret produktionseffektivitet hos søerne.

Produktiviteten ved smågrise- og slagtesvineproduktionen er ligeledes fremskrevet til 2019 med udviklingen fra 2015-2017. Her ses ligeledes en forbedret produktivitet i form af lavere foderforbrug, samt højere daglig tilvækst.

Tabel 1. Tabellen viser normtal for produktiviteten hos producenter med sohold, smågrise eller slagtesvin, som de forventes at være i 2018. Bedste tredjedel er opdelt efter produktionsværdi pr. stiplads

Sohold	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Besætningsstørrelse, årssøer	791	870
Fravænnet grise pr. årssø ¹	34,7	37,2
Sofoder pr. årssø, FEso ¹	1.482	1490

Smågriseproduktion	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Besætningsstørrelse, årligt producerede smågrise	23.569	24.718
Foderudnyttelse, FEsv pr. kg tilvækst ¹	1,86	1,75
Daglig tilvækst, gram ¹	453	496
Dødelighed, %	3,3	2,9

Slagtesvin	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Besætningsstørrelse, årligt producerede slagtesvin	7.372	7.818
Foderudnyttelse, FEsv pr. kg tilvækst ¹	2,78	2,53
Daglig tilvækst, gram ¹	987	1031
Dødelighed, %	3,1	2,5

¹) Normtallene er grundlæggende baseret på tal fra 2017 og fremskrevet til 2019 med væksten fra 2015-2017, på nær foder pr. årssø og fravænnede grise pr. årssø

Omkostninger til svineproduktionen

Styk-, kontante kapacitets-, og kapitalomkostninger er udspecificeret i tabel 2-4 for søer med fravænnede grise, søer med smågrise og slagtesvin.

Foderomkostningerne er inkluderet i notatet ud fra prognosepriserne i FarmtalOnline. Foderforbruget er baseret på produktivitetstallene fra tabel 1. Foderomkostningerne til søer med smågrise inkluderer smågrise-foder op til en afgangsvægt på 32 kg. Foderomkostningen ved hjemmeblandet foder er typisk lavere end ved indkøb af foder og der bør foretages en mindre regulering af foderprisen ved brug af hjemmeblandet foder. Foderprisen er også typisk lavere hos bedste tredjedel, men dette er heller ikke inkluderet i opgørelsen. Opgørelsen af foder i smågriseproduktionen er ikke inkl. opdræt af egne polte og restproduktion af slagtesvin. Dette er en afgørende forskel til foderopgørelserne i Business Check, Svin 2017, hvor den samlede foderomkostning ligger på et noget højere niveau. Hvis polte og

restproduktion af slagtesvin ønskes indregnet, skal der foretages særskilte tillægsberegninger på denne produktion efter normtallene for slagtesvineproduktion i tabel 4.

Resten af stykomkostningerne, såsom omkostninger til dyrlæge og medicin, avl, rådgivning, kontrol samt diverse stykomkostninger fremgår tillige af tabellerne.

I de kontante kapacitetsomkostninger skal det nævnes, at lønomkostningerne består af løn til både medarbejdere og besætningsejer.

Kapitalomkostningerne illustrerer omkostningerne ved finansiering af svineproduktionen. Ved leje af driftsbygninger undgås afskrivninger og forrentning af driftsbygningerne. Budgettering af kapitalomkostninger skal foretages med stor hensyntagen til den enkelte besætningsejers forhold omkring leje af bygninger, alder på produktionsapparat mv. og omkostningsniveauerne i dette notat kan bedst betragtes som inspiration.

Renteomkostningerne af bundet kapital repræsenterer rentekomkostningerne til svineproduktionens produktionsapparat. Således er der ikke rentekomkostninger til jord og landbrugsmaskiner.

Sohold med fravænnede grise

Tabel 2. Tabellen viser normtallene for producenter med sohold og salg af grise ved 7 kg. Resultaterne er opgjort pr. årssø og vist for både gennemsnittet af hele gruppen og gennemsnittet af bedste tredjedel, kr.

Sohold med fravænnede grise	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Sofoder, 1,67 kr. pr. FEso	2.475	2.488
Startblanding, 3,70 kr. pr. FEsv	96	103
Dyrlæge og medicin	439	481
Avl, rådgivning og kontrol	236	208
Diverse stykomkostninger	203	208
Stykomkostninger i alt	3.450	3.489

	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Energi	248	247
Vedligehold	301	250
Lønomsomkostninger	1.194	1.188
Ejersflønning	264	234
Forsikringer	87	85
Diverse kapacitetsomkostninger	186	158
Kontante kapacitetsomkostninger i alt	2.280	2.161

	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Afskrivning bygninger	384	421
Afskrivning inventar	277	316
Leje af driftsbygninger	65	10
Renteomkostninger af bundet kapital	342	326
Kapitalomkostninger i alt	1.068	1.073

Sohold med smågrise

Tabel 3. Tabellen viser normtallene for producenter med sohold og salg af grise ved 30 kg. Resultaterne er opgjort pr. årssø og vist for både gennemsnittet af hele gruppen og gennemsnittet af bedste tredjedel, kr.

Sohold med smågrise	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Sofoder, 1,67 kr. pr. FEso	2.475	2.488
Smågriseblanding 1,83 kr. pr. FEsv	2.904	2.935
Dyrlæge og medicin	654	621
Avl, rådgivning og kontrol	279	263
Diverse stykomkostninger	279	283
Stykomkostninger i alt	6.591	6.590

	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Energi	391	364
Vedligehold	410	378
Lønomsomkostninger	1.529	1.515
Ejersflønning	375	341
Forsikringer	119	108
Diverse kapacitetsomkostninger	280	261
Kontante kapacitetsomkostninger i alt	3.103	2.968

	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Afskrivning bygninger	518	565
Afskrivning inventar	361	386
Leje af driftsbygninger	145	122
Renteomkostninger af bundet kapital	415	438
Kapitalomkostninger i alt	1.439	1.512

Slagtesvin

Tabel 4. Tabellen viser normtallene for producenter af slagtesvin fra 30 kg og op til slagtning. Resultaterne er opgjort pr. slagtesvin og vist for både gennemsnittet af hele gruppen og gennemsnittet af bedste tredjedel, kr.

Slagtesvin	Gns. hele gruppen	Gns. bedste ¼
Slagtesvineblanding, 1,66 kr. pr. FEsv	369	337
Dyrlæge og medicin	6	6
Diverse stykomkostninger	6	5
Stykomkostninger i alt	382	348

	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Energi	11	10
Vedligehold	13	12
Lønomkostninger	21	22
Ejeraflønning	15	12
Forsikringer	5	4
Diverse kapacitetsomkostninger	8	8
Kontante kapacitetsomkostninger i alt	73	69

	Gns. hele gruppen	Gns. bedste 1/3
Afskrivning bygninger	17	15
Afskrivning inventar	10	9
Leje af driftsbygninger	12	12
Renteomkostninger af bundet kapital	15	13
Kapitalomkostninger i alt	53	49

Smågriseproduktionen

Der findes ikke referencetal for 7 til 32 kg's produktion i regnskabernes driftsgrensanalyser mv.

Producenter med sohold og produktion op til 32 kg opsplitter ikke regnskabet på produktionen op til fravænning og produktionen efter fravænning. Forudsat at sohold hos 7 kg og 32 kg producenterne er sammenlignelige, kan omkostningerne til smågriseproduktionen beregnes som forskellen mellem 7 kg og 32 kg produktion.

Konklusion

Normtallene for 2019 er beregnet på tidligere års effektivitetsudvikling opgjort efter

Landsgennemsnittet [1] og niveauer fra Business Check, Svin 2017 [2] samt prisprognoser for foder fra SEGES farmtalonline.dk. Det er vigtigt at notere sig, at foderniveauerne for smågriseproducenterne alene er beregnet på rent foderforbrug pr. årssø ud fra Landsgennemsnittets [1] foderforbrug pr. årssø samt for smågrisene. Hvis der indgår polte og restproduktion af slagtesvin i produktionen, skal foderforbruget for disse beregnes særskilt efter tabel 4.

Referencer

- [1] Helverskov, O.: (2018): Landsgennemsnit for produktivitet i svineproduktionen 2017. Notat nr. 1819, SEGES Svineproduktion.
- [2] Østergaard, Poul (2018) Business Check Svineproduktion 2017, DLBR Økonomi. SEGES Svineproduktion.

//TOG//

Tlf.: 33 39 45 00

svineproduktion@seges.dk

Ophavsretten tilhører SEGES. Informationerne fra denne hjemmeside må anvendes i anden sammenhæng med kildeangivelse.

Ansvar: Informationerne på denne side er af generel karakter og søger ikke at løse individuelle eller konkrete rådgivningsbehov.

SEGES er således i intet tilfælde ansvarlig for tab, direkte såvel som indirekte, som brugere måtte lide ved at anvende de indlagte informationer.